

Diarienummer
2013-3030002

Projektnamn INUNG- inkludera unga	Diarienummer 2013-3030002
--------------------------------------	------------------------------

Slutrapport genomförande

Sammanfattning

Ge en sammanfattande beskrivning av projektidé och framkomna resultat.

Projektör Ideell förening är formell huvudman för förstudien InUng, vilken finansieras genom Europeiska Socialfonden (ESF), programområde 2. Förstudien påbörjades i januari 2014 och avslutas nu i juni 2014 - ett halvår senare.

Det övergripande målet på lång sikt beskrivs, enligt den beviljade ansökan, att fler unga individer i Småland och Sverige får arbete, möjlighet till försörjning samt blir delaktiga i samhället. Till detta ska myndigheter, företag och civilsamhälle samverka på effektivast möjliga sätt för att inkludera unga människor i arbete och samhällsliv.

Genom att bryta ned det övergripande målet till ett kort och medellångt tidsperspektiv beskriver ansökan att målet med förstudien är:

Att hitta samverkansparter att genomföra ett projekt med, där lyckade arbetsmetoder och strategier används och sprids. Att hitta en form där samarbete och samverkan sker på permanent bas i vår region.

Förstudien ska skapa utrymme för att:

- möjliggöra kartläggning och analys av lyckade arbetsmetoder och strategier
- dokumentera och sprida framgångsmetoder mellan de olika aktörerna
- få till ett konkret samarbete mellan olika arbetsintegrerande sociala företag i regionen som bygger mer på "verkstad"

Förstudien har ett flertal olika intressenter, där arbetslösa unga människor utgör den primära målgrupp som kommer att påverkas av ett framtida projekt. Utöver denna målgrupp finns även företag, arbetsgivare, kommuner, landsting samt skola och utbildningssystem som direkta intressenter.

Förstudien ska ge upphov i ett mervärde genom att fler aktörer inom offentlig, privat och ideell sektor (nämnda intressenter och andra) ska kunna samverka och dra åt samma håll när det gäller att få unga individer i arbete och råda bot på den ungdomsarbetslöshet som finns. Ansökan pekar mot konkreta samverkansmöjligheter och ökad effektivitet, något som på sikt bör kunna resultera i samhällsekonomiska besparingar.

Förutom det lokala och regionala kartlägningsarbetet har förstudien en transnationell ambition med koppling till andra/liknande projekt eller program i annat EU-land, vilket är genomfört i Oberhausen, Tyskland i ett utbyte med dels ett nationellt ESF-projekt samt samtal med unga på en skola.

Till sist, projektledaren vid Projektör Ideell förening ska rapportera resultat och slutsatser till förstudiens styrgrupp mot slutet av perioden, juni 2014. Det är därefter ytterst styrgruppens uppgift att ta beslut om formerna för den skarpa ESF-ansökan om ett fullskaligt projekt som kommer att tas fram i nästa steg.

Projektledare Sandra Tigerlind har genomfört ett större antal intervjuer med kommuner, företag, arbetsförmedling, försäkringskassa, föreningar, nätverk och projekt under förstudieperioden. Några av intervjuerna vittnar om tydliga och fungerande metoder för att möta unga människor och stötta dem på vägen mot arbete. De flesta av aktörerna verkar dock sakna en sådan tydlighet och arbetar snarare, som det syns, mer ostrukturerat - utan någon särskild metod att följa.

Utifrån projektledarens material har vi identifiera fyra mer lyckosamma metoder kopplade till stöd för målgruppen unga - metoder att dra slutsatser av och lära från inför ett framtida projekt. Det är inte alla gånger det är enkelt att precisera innehållet av en lyckosam metod, utan att definitionen kan göras olika från person till person. Förstudiens arbete går dock ut på att försöka hitta en röd tråd och identifiera faktorer som på olika sätt förenar. En framgångsfaktor ser ut att handla om att metoden vänder sig till "alla" snarare än till några få utvalda (till exempel unga med funktionsnedsättning eller unga med utländsk bakgrund). Ett framtidsprojekt bör därför bygga på att alla som vill och är motiverade får vara med, snarare än att man redan tidigt kategoriserar grupper och sätter unga i fack. Andra nyckelfaktorer handlar om individuella lösningar, tät kontakt, coachande inslag och en god balans mellan frihet och ställda krav.

Här följer sammanfattningar av de fyra metoder som identifierats som viktiga och mer framgångsrika än övriga. Syftet med de korta beskrivningarna är främst att ge en övergripande bild av metoden ifråga, dess innehåll, arbetssätt samt vari framgången ligger. Introduktionen kompletteras med en avslutande summering (nederst på sidan) av de nyckelfaktorer/-begrepp som förknippas med aktuell metod.

Framgångsrika metoder

Teater Respekt

Struktur och tydlighet. Reproducerbara arbetsmetoder. Individuellt stöd. Krav utifrån förmåga. Tillåtande klimat. Återkoppling och bekräftelse. Vi-känsla. Koppling till en större (synlig) helhet.

Framtid Krononberg

Bred samverkan. Förankring. Deltagaren i fokus. Kunskap om deltagaren.Handledning och aktiv coachning. Snabbhet i systemet. Otraditionella insatser. Skraddarsydd lösningar. Nära samarbete med näringslivet.

Projektet VÅGA

Alla unga - ingen exkluderad. Frivillighet och motivation. Nära samarbete med näringslivet. Partnerskap - alla drar åt samma håll. Co-Creation = medskapande. Kreativa aktiviteter/mötesplatser

VÅGA-Verkstäder: Skapa mål, planera yrkesval, träffa studie-/ yrkesvägledare

VÅGA Vingar: Skriva egen projektplan, söka medel och genomföra sin idé

POP-UP caféer: Möten mellan unga, näringsliv och civilsamhälle för dialog, kontaktytor, få hjälp med sina idéer etc

VÅGA-Events: Delta i en hel process från start till mål, till exempel anordna en festival, bygga mässor etc

Projektets mål är att guida unga mot den bransch man önskar jobba inom samtidigt som näringslivet får upp ögonen för den oanvända potential som finns bland målgruppen.

Diarienummer
2013-3030002

Zentrum für Ausbildung und berufliche Qual.
Nationellt använd metod. Test av hårda och mjuka färdigheter. Samma för alla. Vägledning för framtida yrkesval. Certifikat att visa upp. Matchning mot företagets behov.

Nyckelfaktorer för framgång

Alla unga som vill och är motiverade får vara med

Deltagaren i fokus (förutsättningar, kunskap, drivkrafter)

Individuella lösningar

Kvalitativ rådgivning med aktiv coachning

Närhet och tät kontakt

Prova och testa på. Lära genom att få göra

Delaktighet under hela resan (från början till slut)

Struktur och tydlighet. Koppling till ett sammanhang

Tillåtande miljö

Balans mellan frihet och ställda krav

Vi-känsla med förebilder

Kontinuerlig uppföljning med bekräftelse

Bred samverkan med tidig förankring på chefsnivå

Enkla kontakter med företag och myndigheter

Snabbhet i systemet

Synliga resultat = hårt arbete lönar sig

Projektets resultat

- Redogör kortfattat för det problem och de behov som projektet avsåg att fokusera kring.
- Redogör för projektets ambitioner att göra skillnad, det vill säga hur lösa problemet på ett bättre sätt. Ta utgångspunkt i den eller de programkriterier (lärande miljöer, samverkan, innovativ verksamhet, strategisk påverkan) som projektet valt, men också där så är aktuellt hur aktiviteterna av transnationell och regionalfondskaraktär bidragit.
- Vilka resultat och förslag till goda lösningar har projektet lett fram till?
- Vilken påverkan och genomslag har projektet åstadkommit på individnivå, organisationsnivå och system- och strukturnivå?

Projektet uppkom för att kunna fokusera mer på att hitta strategier för samverkan och att lyfta och dela framgångsrika metoder mellan olika aktörer- för att på sikt hitta fler och bättre

lösningar för att minska ungdomsarbetslöshet genom samarbete och framgångsmodeller som haft goda resultat.

Nedan följer en sammanfattning på de mest framgångsrika metoder man hittat i förstudien, tillsammans med lite övriga nyckelfaktorer och olika lösningar för att jobba med ungdomsarbetslöshet och att inkludera fler unga. Inom ramen för dessa finns även resultat från vår transnationella resa och deras nationella ESF-projekt. Slutligen finner man nedan resultaten av metoderna och olika lösningar för att jobba vidare med att utveckla och sprida metoderna. Det viktigaste har varit att många aktörer redan innan ställt sig positiva till samverkan vilket är något som oavsett form- kommer att påverka hela regionen och arbetet med ungdomsarbetslöshet, när fler är villiga att hjälpa varandra och dela med sig. Det var otroligt stort att se hur många som gärna delade med sig av sina erfarenheter, för att nå ett större gemensamt mål- att minska arbetslösheten.

Metod 1: Teater Respekt

Teater Respekt möter en målgrupp som står relativt sett långt ifrån den svenska arbetsmarknaden. Man jobbar med en tydlig metod för att stötta målgruppen - till exempel unga utan utbildning samt unga med någon form av funktionsnedsättning - och för att säkra informationsöverföring mellan handledare, arbetsgrupper, anställda och ideella som bildar nätverket runtom. Metoden innefattar tydliga instruktioner och reproducerbara moment (samma dagordning, veckomöten på måndagar, givna rutiner), vilket leder till struktur, trygghet och lugn och ro.

Teater Respekt (skapar scenkonst) styrs via produktion och inkomna uppdrag som finns för tillfället, vilket medför att verksamheten kan kopplas till en större och meningsfull helhet som blir synlig för alla deltagare. Produktions-processen beskrivs som cirkulär, där ett verk initieras, förbereds, uppförs och avslutas. Nästa verk påbörjas och genomförs via samma moment. Den parallella individprocessen är däremot linjär och beskrivs i fyra steg, där individen först skrivs in och medverkar till den individuella handlingsplan som upprättas. I steg två får individen enkla, korta uppdrag samtidigt som en social handledare förklarar rutiner, kopplingar och ger mycket positiv feedback. Nästa steg tre innefattar större ansvarsområden för individen samt ett mer coachande förhållningssätt från handledaren. Det handlar om att utmana, men inte för snabbt och inte för mycket. Deltagaren förväntas vara mer aktiv vid de veckomöten som hålls och man börjar stilla titta mot framtiden och vad som ska ske efter Teater Respekt. I det fjärde och sista steget har individen ansvar för delar av verksamheten och klarar dessutom av att ta på sig rollen som fadder för en annan deltagare. Individen medverkar i längre samtal med sin handledare och man jobbar aktivt efter den framtidsplan som finns. Personen kan ge och ta positiv och negativ kritik samt komma med egna idéer till problemlösning. Den aktuella metoden bygger på en stark teamkänsla och att gruppen skapar någonting tillsammans. Den öppnar upp kanaler till varje individs tankar, känslor, historia och drömmar och sätter ofta spår hos deltagaren som varar resten av livet.

Metod 2: Framtid Kronoberg

Framtid Kronoberg är ett ESF-finansierat projekt som fått stort genomslag i Kronobergs län. Projektet vänder sig främst till arbetssökande ungdomar och unga vuxna 16-29 år som uppfyller någon av utanförskapsindikatorerna (till exempel långtidsarbetslös, låg utbildningsgrund, funktionsnedsättning, utomeuropeisk bakgrund). Projektet samlar alla åtta kommunerna i länet samt därtill både arbetsförmedling och försäkringskassa. En bärande idé i projektet är bred samverkan och möjligheten till skräddarsydda insatser för deltagaren.

Projektet har utvecklat en modell där man erbjuder otraditionella insatser och individuella lösningar för den målgrupp som står långt ifrån arbetsmarknaden. Modellen stärker deltagaren som person och bättrar på det informella lärandet med viktiga baskunskaper för

att på så sätt stärka anställbarheten. Målgruppen får möjlighet att ingå i ett så kallat deltagarråd och erbjuds stöd från en aktiv coach/handledare. Deltagarna erbjuds därtill en uppsjö av olika aktiviteter såsom inspirationskurs, arbetsträning, lärcenter med studiemotiverande kurser och betygskompletterande provning, friskvård och särskilda lärlingspaket. Projektet jobbar parallellt mot regionens arbetsgivare, där näringslivscoacher för dialog om kompetensbehov och samordnar en trestegsmodell för att matcha unga mot näringslivets mål och behov. Projektets utvärderare betonar organisation och engagemang som viktigt, gott ledarskap, en stark projektägare samt förankring bland samverkansparterna.

Metod 3: Projektet VÅGA

Projektet VÅGA genomförs i Luleå och vänder sig till hela spektret av ungdomar - inga utpekade, inga uteslagna. Projektdeltagandet bygger fullt ut på motivation och ett aktivt val om att vara med. VÅGA innebär ingen strukturerad samverkan med arbetsförmedlingen, det finns ingen myndighet som styr eller hänvisar ungdomarna till en obligatorisk med-verkan i projektet. Projektet är känt inom näringslivet, man har satsat hårt på att etablera dialog och samarbete och man har lyckats bra.

Projektet VÅGA jobbar för en nollvision för ungdomsarbetslösheten och ett attraktivt Luleå för framtiden. Man har skapat ett brett partnerskap där alla tillsammans - ungdomar, kommun, näringsliv och föreningar - pratar jobb och drar åt samma håll. Metoden utgår ifrån det man kallar "Co-Creation" vilket innebär att alla aktiviteter initieras, planeras och genomförs i en medskapande miljö. Projektet önskar etablera ett helt nytt förhållningssätt där attityden är att göra saker tillsammans - nya jobb, nya arbetssätt, större attraktivitet.

Projektet skapar inga nya mötesplatser, utan använder befintliga och arbetar uppsökande där unga redan befinner sig (skolor, universitet, sociala medier och andra träffpunkter).

Projektets mål är att guida unga mot den bransch man önskar jobba inom samtidigt som näringslivet får upp ögonen för den oanvända potential som finns bland målgruppen.

Metod 4: ZaQ (Zack)

Det aktuella projektet används i hela Tyskland sedan sex år tillbaka. Metoden går ut på att testa kunskap och färdigheter hos unga för att på så sätt nå vägledning om vad man är bra på eller behöver träna mer på. Utgångspunkten är att det är positivt att redan i unga år få en fingervisning om ens starka sidor och inom vilka områden man potentiellt sett skulle kunna söka arbete eller utbildning. Testerna är lika för alla och syftar, som sagt, främst till att ge vägledning - inte till att sätta slutgiltigt betyg på faktiska kunskaper.

Testerna består av åtta till elva delmoment såsom rutin, tempo, teknik, symmetri, precision, fin- och grovmotorik. Testerna innefattar även mjuka värden som samarbete, behålla fokus och koncentration samt kunna ta instruktioner. Den enskildes resultat sätts samman till en potentialanalys, vilken sammanfattar vad eleven är bra på respektive behöver träna mer på för att utveckla sin kompetens.

Certifikatet kan exempelvis visa att eleven har en stark potential på ett visst intresseområde, trots att han eller hon inte alltid har presterat bra i skolan. Det ger en chans att visa upp en ny sida av sig själv som, möjligen, passar bättre på en riktad arbetsplats än i skolmiljön. Med genomförda test och ett certifikat att utgå ifrån, kan elevens resultat lätt matchas mot de företag som erbjuder praktikplatser eller fast anställning. Erfarenheten är att ett bra certifikat öppnar upp dörren till en framtida arbetsmarknad. Tyskland har idag ett väl utvecklat system med praktik- och lärlingsplatser där de flesta företag ser det som sin uppgift att medverka med insatser som gynnar en positiv samhällsutveckling.

Syfte och mål med projektet

- Redogör för projektets syfte/projektmål, delmål och avsedda resultat.

- Vad har projektet uppnått i förhållande till mål och planerat upplägg? Redogör dels med kvantitativa mått, dels kvalitativt i form av till exempel erhållna kunskaper och förändringar i attityder, riktlinjer, beteende etc.
- Vilket lärande åstadkom ni i projektet såväl internt som externt?
- Redogör för orsaker till avvikelser i förhållande till planerad verksamhet i projektansökan och hur detta har påverkat projektbudgeten.

Projektets övergripande effektmål är att fler unga i samhället ska få arbete och försörjning, och att vi ska bli bättre på effektiv samverkan mellan myndigheter, företag och civilsamhälle. Projektmålet är att hitta samverkanspartners som använder lyckade arbetsmetoder och strategier som leder till att effektmålet nås och att vi ska samverka på mer permanent basis i regionen. Delmålen består av en kartläggning och analys av lyckade arbetsmetoder och strategier, som ska dokumenteras och spridas samt att skapa ett samarbete mellan sociala företag i regionen.

Om vi börjar bakifrån så är vi deltagande i uppbyggnaden av SNI, ett BNI nätverk fast för sociala företag, där vi i dagsläget har ett tiotal aktörer från länet, och syftet med gruppen är att öka samarbete men även spridning av våra verksamheter och vad socialt företagande kan åstadkomma för dels individer men även för den sociala ekonomin i stort. Denna startades parallellt med vår förstudie och vi var lyckosamma att komma i kontakt med deras processledare tidigt i vår förstudie, så att vi kunde hjälpas åt istället för att dra i två likadana trådar på varsitt håll. Förutom att vi nu har skapat ett konkret, permanent samarbete, så ligger resultaten och effekten av nätverket i framtiden eftersom vi inte riktigt har kunnat analysera de positiva aspekterna av nätverket när de ännu är så nystartat. Vi har haft hjälp från universitetet där två studenter har skrivit en uppsats om arbetssättet i SNI med rekommendationer inför framtiden, samtidigt som vi har involverat entreprenörspersonen Bengt Johansson från universitetet. Inom ramen för detta är även Projektors andra ESF-förstudie Samhällsforskarna involverade tillsammans med sitt nyskapade sociala företag Ung kompetens. Vi har deltagit i universitetets konferenser inom socialt entreprenörskap som även samlat olika aktörer till paneldebatter som i mångt och mycket behandlat vissa frågeställningar som vi haft med oss från Inung. Vi anser att delmålet om samarbete mellan sociala företag i regionen är uppnått i och med arbetet med SNI.

Det andra delmålet, att kartlägga och analysera lyckade arbetsmetoder att sprida vidare är uppnått genom de olika faserna som är beskrivna i resultatet. Vi hade 50 aktörer att kontakta inför vår kartläggning, ifrån olika representanter inom myndigheter, företag och civilsamhälle. Vi var slutligen i kontakt med 40 aktörer i länet men även från Norrbotten och våra transnationella kontakter. Av de 10 återstående var det tre som aldrig återkopplade på våra försök till inledande kontakt, två ansåg att de inte hade något som var värt att dokumentera inom sina arbetssätt och sista tre hänvisade till andra personer (som vi redan hade på vår lista). Första lärdomen kom ju i detta steg då vi uppenbarligen valt att kontakta några personer som inte hade något att ge för studien, antingen för att vi valt ut fel person inom organisationen, eller på grund av att vi uteslutit några på grund av hur vi presenterat målen för förstudien och att de kände att de inte föll inom den mallen.

Men resultaten av de aktörerna vi kontaktat gav slutligen fyra metoder som verkligen var genomtänkta och framgångsrika, men även en mängd råd från de övriga som vi valt att kalla nyckelfaktorer för att uppnå vårt effektmål. Många aktörer är även intresserade av samverkan men är avvaktande inför att först få ta del av resultaten och sedan kunna ta ställning till ett eventuellt genomförandeprojekt, men själva samverkan var det ingen som ställde sig direkt negativ till, beroende på hur vi utformar den. Men vi är otroligt nöjda med resultaten av kartläggningen och analysen av den, och anser att vårt andra delmål är kvalitativt och väl uppfyllt.

Det enda som egentligen blev avvikande från vår ursprungliga plan var att vi sökte att kunna

kommunicera digitalt och önskade hitta den perfekta plattformen för denna typ av gränsöverskridande samverkan. Det vi hade angett i projektplanen var att 20 000 kr skulle gå till denna plattform, men efter samtal med vår upphandlade tekniska konsult- så var summan alldeles för hög om man tittade på det vanligaste, enklaste kommunikationsplattformarna, och alldeles för låg för att skapa något eget som var precis skräddarsytt efter oss. Efter samtal med vår ESF-kontakt om att tänka långsiktigt och vara medveten om utgifterna så valde vi dock att avvakta med att skapa plattformen, eftersom många aktörer ändå ställt sig avvaktande till medverkan inom både projekt och samverkan- innan vi kunde presentera en konkret plan för hur det skulle se ut. Därför använde vi vår tekniska konsult för att ta fram de mest ändamålsenliga plattformarna (utan att uppfinna hjulet på nytt) och använda sin tid för att skriva en manual för hur man kan använda dem- för att i framtiden kunna starta upp det snabbt och effektivt när det är dags. Vår andra avvikelse skedde på bekostnad av att vi önskade skapa ett informations-/marknadsföringsmaterial som passade den variation av aktörer som vi involverat i förstudien. Det innebar många chefer, mellanchefer, verksamhetsansvariga och projektledare, som hade nog svårt att hitta tid för att träffa oss, allra minst att känna stor lust över att läsa ett långgrandigt informationsmaterial. Önskemålet från många var därför att skippa omsvep och skapa ett så kort och koncist material som möjligt, gärna grafiskt, som är lätt att överskåda och ta till sig. Så det arbetet la vi på projektledaren som hade störst insikt i projektet i sig, och vilka resultat som var viktiga, tillsammans med stöd från utvärderaren. Men eftersom projektledaren bara hade 20% att förfoga över utöver projektledartjänsten så kommer en stor del av budgeten att brinna inne för informations-/marknadsföring. Detta har till stor del att göra med också att förstudien var skriven på så kort tid, och eftersom det löpande arbetet pågick i princip under hela tiden, så fanns inga resultat att tala om tidigare än sista två månaderna, så inget material gick att skapa innan detta. Det är också en lärdom vi tar med oss, att inte sätta för snäva tidsramar i projektplanerna, eftersom mycket arbete tar mycket längre tid än man tror, så sista månaderna blev väldigt hektiska, och det är inte bra att stressa och pressa fram det viktigaste under projektet- att analysera resultaten och skapa förutsättningarna för framtiden.

Arbetsätt

Vad var ert huvudsakliga arbetsätt? Beskriv kortfattat vilka metoder, utbildningar och andra aktiviteter som användes. Vad i metoderna och aktiviteterna var det som gjorde skillnad, d.v.s. som ledde fram till det önskade resultatet? Beskriv eventuellt nya metoder eller material som tagits fram i projektet.

Framförallt så var det tre saker som byggde upp det löpande arbetet, och det var research, datainsamling (intervjuer) samt analys av resultaten för att få ihop en röd tråd och kunna skapa rekommendationer inför framtida projekt. Arbetet med att leta upp rätt personer att kontakta, finna mötestider, intervjua och renskriva intervjuer har varit ett tidskrävande praktiskt jobb, medan det som åtföljde med att plocka ut det viktigaste från intervjuerna och verkligen kunna utröna vad som fungerat bäst och vad som saknats, har krävt mest tankeprocess, där feedback från styrgrupp och utvärderare varit ovärderlig.

I efterarbetet när intervjuerna var färdiga och resultaten någolunda sammanställda tillsammans med utvärderare skulle vi ta fram ett material som kunde spridas till alla aktörerna som var intresserade. Eftersom det oftast är lättare att skapa ett informationsmaterial baserat på löpande text med resultaten som framkommit- har det också krävt en del arbete med att skapa ett material som är tvärtemot uttömmande, utan mer kort och koncist, vilket är en konst i sig. Det fanns ett djupt önskemål från de intervjuade att man skulle få ta del av informationen på ett lättillgängligt sätt, inga långa svepande rapporter utan bara själva kärnan, gärna grafiskt beskrivande.

Det viktigaste underlaget har utgjorts av projektledarens utskrifter från de intervjuer som

genomförts under våren. Utvärderarens uppgift har varit att tolka och sammanfatta de viktigaste intervjuutskriftena och försöka hitta den eller de röda trådar som binder dem samman. I sammanhanget har "bra samtal" och "viktiga intervjuer" varit detsamma som intervjuer där en aktör redovisat en mer eller mindre tydlig metod som därtill lett till framgångar och lyckade resultat.

Många nätverk, möten och konferenser som vi deltagit i har inte egentligen haft en direkt koppling till vårt ursprungliga arbetssätt såsom det var tänkt i projektplanen- men visat sig vara ovärderliga framförallt för att uppnå samverkansmålen. Det som ändå är grundtanken i hela förstudien är att inte behöva uppfinna hjulet på nytt, och i denna anda har projektledaren försökt att verkligen hålla informationstentaklarna på hjälpänn för att alltid kunna delta på aktiviteter som andra skapat för att förstärka samverkan mellan olika aktörer. Många gånger visade det sig att andra redan uppfyllt målen som vi formulerat, till exempel att skapa permanent samverkan mellan sociala företag i regionen, genom ett nätverk som skapades i princip parallellt med förstudiens start. Mycket information som delades under dessa aktiviteter var väldigt användbara till förstudiens resultat så det var viktigt att använda projektplanens arbetssätt som grund, men inte som uteslutande arbetsmetod, utan att alltid se, lyssna och anpassa sig efter de rörelser som hände i samhället omkring oss, för att hålla sig a jour med sånt som kunde ha värde för förstudiens framsteg.

Deltagande aktörer i projektet

Redogör för vilka aktörer (organisationer, företag, myndigheter) som ingick i projektet, samt vad de konkret bidrog med, både vad gäller engagemang, ekonomiska resurser och påverkansarbete. Redovisa dessutom arbete i projektgrupp, styrgrupp och/eller referensgrupp samt gruppernas sammansättning. Hur har grupperna fungerat?

Aktörerna i sig har ju inte ingått i förstudien som sådan, utan har använts som referenser för att bygga upp resultaten för förstudien och utvärdera deras inställning till en eventuell medverkan i ett genomförandeprojekt. Bland dessa kan nämnas representanter över länet från bland annat arbetsförmedlingar, näringsliv, ESF-projekt, kommuner, föreningar, migrationsverket, försäkringskassan, sociala företag, universitetet, samt transnationella partnern i Oberhausen, ett nationellt ESF-projekt. Även deltagande i nätverket SNI för sociala företag och nära samarbete med utvärderare från ID institutet och styrgruppen, med två personer från huvudmannen Projektor Ideell Förening, Sofie Sjöstrand och Stefan Johansson samt projektledarna Sandra Tigerlind och Christina Gutierrez Malmbo. Det har fungerat väldigt väl för projektledaren att ha en sån aktiv styrgrupp och utvärderare att använda som bollplank, eftersom det var en kort förstudie var det viktigt att kunna ta snabba beslut och kunna vända på en femkrona om något vägval lett fel.

Kontaktlista intervjuade aktörer

Kommuner: Växjö, Alvesta, Ljungby, Lessebo, Älmhult, Nybro, Uppvidinge, Värnamo
Kalmar, Tingsryd, Boden, Luleå
Oberhausen/Köln Tyskland

Kategorier:

1. Arbetsförmedlingen
2. Försäkringskassan
3. Arb.marknad Kommuner
4. EU-projekt
5. Företagarna m.fl
6. Sociala företag
7. Föreningar idrott,kultur etc

Diarienummer
2013-3030002

8. Privat näringsliv

9. Landstinget

Arbetsförmedlingar chefer

AF Växjö/Lessebo (Peter Andersson)

AF Ljungby/Värnamo (Heidi Skov Ragnar)

AF Kalmar/Nybro (Hans Fritz) (Maria Stegfors)

Kommuner

Tingsryds kommun näringsliv (Thomas Mattsson)

Lessebo Kommun näringsliv (Lillemor Karmenstad)

Kalmar Kommun samverkan näringsliv/utb (Clas Wolke)

Ljungby Kommun näringsliv (Jan Melkersson)

Bodens Kommun arbetsmarknad, näringsliv (Jeanette, Victoria)

Uppvidinge chef arb.m /integ (Annica Persson)

Växjö Kommun (Peter Estling)

Växjö Kommun näringslivschef (Thomas Karlsson)

Alvesta Kommun arbetsmarknad (Kentth Söderling) + Lisett Paredes integrationsprojekt

Lessebo Kommun arbetsmarknadsprojekt (Anders Blomqvist)

EU-projekt / Liknande

Pop-UP Boden (Stina Karlsson, Johanna Riekkola)

VÅGA Luleå (Lotta Zetterström)

Pop-UP Luleå (Sofia Larsson)

Funkisförmedlingen (Pia Hammargren)

Samhällsforskarna (Pierre Bignolas)

Framtid Kronoberg (Ryfete.mustafa@vaxjo.se)

Företagarna m.fl

Företagarna (Veronica Ingolf/Christoffer Lewinowitz)

Coompanion (Magnus Andersson)

Svenskt Näringsliv (Eilon Fransson)

Inkubatorn (Helena Collin)

UF (Emma Ekaremål)

Almi (Katarina Varend Boson)

Drivhuset (Emmy Hall)

Sociala företag

SORIS LNU (Bengt Johannisson)

SFN Socialt företagande nätverk (Lena Lernå)

Geparden/Teater Respekt (Christina G Malmbom)

Föreningar (kultur, idrott, m.m.)

FC Växjö (Yesab Kidane)

Projektor Ideell Förening (Karin Carlsson)

Funkibator Ideell Förening (Pia Hammargren)

RFSS (Jonas Moqvist)

Privat Näringsliv

Ljungby Business Arena (Birgitta Kristoffersson)

Maxkompetens, Växjö

McDonaldsx2 Växjö (Tomas Johansson)

Växande Älmhult (Veronica Larsson) (Anna Palmgren)

(Transnationellt)
Nico Pottgieber – ESF-projekt Zac
Rob Floris Eures Värnamo

Landsting, FK, Länsstyrelsen
Integrationsdirektör Växjö Gisela Andersson
Landstinget Kronoberg, Växjö Ingrid Sivemo
FK Växjö Annica Knechtage samordnare projekt

Jämställdhetsintegrering

Redogör för hur ni arbetat med jämställdhetsintegrering i ert projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

En utmaning som uppstod redan i början av förstudien är att man byggde en del av projektplanen på att titta på förutsättningarna som fanns på det sociala företaget som vid ansökan stod som huvudman för projektet innan vi bytte. Därför valde vi att ta det lilla perspektivet och förstora upp det för att se det från ett större sammanhang. Vi valde att gå längre än att bara göra en SWOT-analys. Vi integrerade frågor om jämställdhet till alla intervjuade aktörer, men valde också att ställa liknande frågor till unga både i länet och på vår transnationella resa, för att se om det fanns någon diskrepans i resultaten man fick från de aktörer som arbetar med ungdomsarbetslöshet i jämförelse med de unga, i Sverige och nationellt.

Eftersom vi inte har haft deltagare i förstudien så har vi inte arbetat med frågorna mer än på en strategisk, undersökande nivå och inte praktiskt med deltagare. Men vi har i alla fall lyckats identifiera några viktiga aspekter som är vitala för att arbeta med i ett genomförandeprojekt- och som även får ta plats i informationsmaterialet som sprids. Och eftersom vi vill vara en föregångare när det gäller "verkstad", och inte bara tänka och prata- så finns det inte så många fina ord om jämställdhet i våra resultat- utan exempel på praktiska, enkla verktyg som man måste ha med sig i bakhuvudet alltid. Ett av de viktigaste resultaten vi fått genomgående är att just- inkludera unga. Ingen ska i ett första läge behöva bli placerad i ett fack på grund av ålder, kunskap, diagnoser, kön etc. Det är viktigt att individen får känna att de är inkluderade och välkomna men samtidigt själva kan göra ett val kring sina individuella förutsättningar och önskemål som steg två.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Redogör för hur projektet arbetat för att förverkliga visionerna vad gäller tillgänglighet i projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

Utifrån projektplanen skulle vi utgå från att skapa en teknisk plattform som har ett tillgänglighetsperspektiv, vilket vi även kommunicerat till vår tekniska konsult och hon har gjort ett gediget bakgrundsarbete för att ta med dessa aspekter när hon tittat över alternativen. Vi skulle även se om vi hittade samarbetspartners som också arbetade med funktionsnedsatta, och ta vara på all kunskap alla har ackumulerat som arbetar med funktionsnedsatta och tillgänglighetsfrågor. Vi har tagit med detta perspektiv i våra intervjuer och djupdykt när vi verkligen hittat någon aktör som har genomtänkta strategier för att arbeta med denna aspekt.

Tyvärr är det få som har riktiga visioner inom tillgänglighet även om alla varit eniga om att det är viktiga frågor. Vi önskar att fler vågade sätta mycket djärvare mål inom detta, även om man inte når upp till dem så kommer man längre än om man bara har små mål som en tillgänglig hemsida. Det finns så mycket mer man kan göra- och framförallt har vi identifierat att tillgänglighet även är en fråga om hinder som inte behöver vara fysiska, utan även

psykiska funktionsnedsättningar, något som många glömmer bort. Det är viktigt att vi kan fånga upp individer man inte kan "se på utsidan" att de dagligen möter hinder och utmaningar, och utforma strategier för hur vi kan identifiera, bemöta och hjälpa dem vidare. Denna grupp är utan tvekan bland de som tillsammans med fysiska funktionsnedsättningar och andra diskrimineringsgrunder såsom kulturell bakgrund, oftast står längst ifrån arbetsmarknaden.

Regionala prioriteringar

Redogör för de eventuella regionala prioriteringar som ni arbetat med.

Vi har inte i förstudien fokuserat specifikt på några regionala prioriteringar utan mer lagt grunden och skapat förutsättningar för att kunna jobba vidare i ett projekt som bygger på samverkan mellan olika aktörer i länet- men även att skapa en modell som går att applicera varsohelst i landet, i samma samverkansanda.

Spridning och påverkansarbete

Redogör för hur ni arbetat med spridning och påverkansarbete.

- Vilka personer/organisationer har ni riktat er till?
- Hur kan projektets idéer och erfarenheter omsättas i annan verksamhet?
- Vilka ytterligare insatser för påverkansarbetet skulle behövas för att nå dit ni vill? Vem/vilka bör göra det?

Vi har ju valt att i första skedet sprida resultaten till de aktörerna som varit tillfrågade och aktiva i förstudien (som är listade ovan), men även de som delvis är indirekt knutna till organisationerna och som i periferin kommer att kunna utgöra en viktig roll i ett framtida projekt. Ett exempel på detta är till exempel att aktiva aktörer varit almi, coompanion, uf etc- men i nästa steg behöver resultaten av detta även nå intresseorganisationer (som kanske inte har egna metoder att jobba med- men som likväl har ett stora lobbyverksamheter och inflytande inom sitt område) som till exempel Företagarna eller Svenskt Näringsliv. I det stora hela kan man säga att kärnan är våra intervjuade aktörer, men övriga intressenter som vi funnit har en koppling till dessa aktörer är också viktiga pusselbitar.

Vi ämnar även att sprida materialet till vissa kommuner som av olika skäl inte kunnat delta i förstudien men uttryckt ett intresse av att både ta del av resultaten och kanske vara en del av framtiden. Vi tror inte heller att man nödvändigtvis måste vilja ta del av ett projekt eller samarbete för att kunna dra nytta av resultaten och kunna implementera någon eller några strategier i sitt eget arbete. Och hela meningen med att samla in metoderna som var framgångsrika var ju att kunna sprida dem, vilket är syftet. Framförallt resultaten som i mångt och mycket beskriver hur man kan arbeta mest effektivt med individer kan många ha nytta av som är i kontakt med unga. Vi har även påbörjat arbetet med att identifiera vilka organisationer som är mest troliga partners i ett första skede och projektledare Sandra Tigerlind fortsätter härvid arbetet med att sprida resultaten och känna av pulsen på alla aktörerna och träffa intressenter för att diskutera vidare om ett projekt eftersom det är viktigt att eventuella samverkanspartner får säga sitt om ett eventuellt projekt och deras del i det.

Extern utvärdering

Redogör för hur den externa utvärderaren (om det är aktuellt) konkret bidragit i projektarbetet. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Det allmänna uppdraget för utvärderingen beskrivs på följande sätt enligt uppdragsbeskrivningen:

Att projektledare och utvärderare tillsammans under förstudien arbetar för att säkerställa att

förstudien blir så kvalitativ som möjligt samt att skapa de bästa förutsättningarna för att gå vidare till ett genomförandeprojekt.

Uppdragsbeskrivningen reglerar arbetets gång och pekar bland annat på att utvärderaren ska...

...gå igenom skisser till utskick och kontaktvägar. Utvärdera de första kontakterna och resultaten av dem. Granska, påvisa, vara bollplank, tipsa om framtida strategier. Dokumentera framgångsrika arbetssätt och kontaktvägar/formulär/frågor. Tolkning av inkommet resultat i samråd med projektledaren. Rekommendationer för framtida genomförandeprojekt och arbetssätt.

ID har genomfört det aktuella uppdraget som en processutvärdering med lärande inslag. Arbetet har förlöpt i nära dialog och samverkan med projektledaren vid Projektor ideell förening. Projektledaren har hållit utvärderaren uppdaterad och kommunicerat underlag som projektinformation, intervjufrågor, ESF-redovisningar och intervjuutskrifter för översyn och kommentarer. ID:s utvärderare har ställt frågor och lämnat synpunkter samt därtill återkopplat viktigare iakttagelser/slutsatser kontinuerligt under resans gång. Totalt har ID haft 83 timmar (strax över tio arbetsdagar) till förfogande för uppdragets räkning.

Utvärderingen påbörjades formellt från och med mitten av mars 2014 och avslutades mot utgången av juni med en rapport som slutdokument. Utvärderingens datainsamling, analys och rekommendationer bygger på följande:

Dokumentgranskning och analys- till exempel allmän projektinformation, marknadsföring, intervjufrågor + följebrev, ESF-redovisningar samt utskrifter av genomförda intervjuer med relevanta aktörer/projekt/arbetsmarknadsinitiativ
Närvaro vid två styrgruppsmöten- den 6 maj samt 3 juni
En genomförd intervju med projektledaren- den 3 juni

Det viktigaste underlaget har utgjorts av projektledarens utskrifter från de intervjuer som genomförts under våren. Utvärderarens uppgift har varit att tolka och sammanfatta de viktigaste intervjuutskrifterna och försöka hitta den eller de röda trådar som binder dem samman. I sammanhanget har "bra samtal" och "viktiga intervjuer" varit detsamma som intervjuer där en aktör redovisat en mer eller mindre tydlig metod som därtill lett till framgångar och lyckade resultat.

Att ha detta tredje öga på alla resultat som kommit in har varit ovärderligt för projektledaren som även kunnat använda utvärderaren som bollplank genom hela processen med mycket snabb feedback.

Egenutvärdering

Redogör för hur ni själva arbetat med att utvärdera ert arbete. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Egenutvärderingen har skett framförallt i samråd med utvärderaren och styrgruppen där vi alla arbetat aktivt för att titta på vad som fungerat och vad som inte fungerat- och att hitta lösningar så fort något problem dyker upp. Det har varit en så kort och arbetsintensiv förstudie så det har egentligen inte funnits mycket tid för långdragna reflektioner, utan vårt arbetssätt har varit beroende av att kunna komma framåt konstant och arbeta effektivt och framgångsrikt. Därför har snabba kontakter mellan utvärderare och styrgrupp och

projektledare varit otroligt lärorikt och viktigt i hela processen.

Kommentarer och tips

Vilka tips skulle Du vilja delge framtida projekt? Vad gick bra och varför? Vad gick mindre bra och varför?

Eftersom det här var en förstudie och inget projekt så finns det inte så många strategiska tips att delge på individ eller strukturnivå, utan det vi lärt oss mest av är att planeringen inför projektplanen är viktig- och att det är av stor vikt att identifiera arbetsintensiva perioder i förstudien över tid. Vissa gånger är ju arbetet mindre beroende av själva projektledningen, till exempel efter ett utskick, inväntan på svar av andra, planering av tider för intervjuer m.m. Det löpande arbetet efter det går mer eller mindre som smort eftersom det är en jämn nivå av arbete under tiden för intervjuer och sammanställningar- medan sluttampen av projektet innehöll egentligen det mest intensiva arbetet totalt sett, under absolut kortast tid vilket skapade några avvikelser och lite större stress än under resterande tid. Men utifrån de aktiviteter vi genomfört så har vi funnit att följande är viktigt att tänka på.

Starta sökandet efter transnationella samarbeten omgående. Många känner att det är som att leta en nål i en höstack, och det är alltid lite extra arbete med översättning, research, hitta rätt, klara av att kommunicera och förstå varandra, skapa förståelse för varandras syften och eventuellt gemensamma mål- och allt detta innan själva resan kan planeras. Det har också varit nyttigt för oss att ta med ungdomsperspektivet även om vi skulle intervjua endast aktörer som jobbar med arbetslöshet. Vi kände att det resultatet inte skulle ge oss lika mycket om vi inte kunde sätta det i relation till vad ungdomarna själva tyckte och tänkte. Det som gick väldigt bra överlag var hur positivt ställda de flesta är inför att samverka för att uppnå mer framgång, och det kan man ha med sig. Man ska inte vara blyg för att ta kontakt och leta sätt att samarbeta, men det är också viktigt att kunna kommunicera samma målbilder och diskutera tillsammans hur man kan nå dem.

Tänk på- inom projekten och för framtida lösningar :

Tydlig målgrupp från start- hellre "rucka lite" än vara obestämd.

Det finns många unga som "verkar ha koll", men de vet själva inte om deras problematik, och försöker ibland hålla uppe en fasad. Dessa hamnar oftast utanför och får inte stöd- det kan handla om personer med funktionsnedsättningar eller som inte har fått någon diagnos.

Tydliga målbilder om framtiden- långsiktighet och skalbarhet.

Inte hitta tråden längs vägen- utan beskriva en hypotes innan och arbeta efter den. Ett resultat kan givetvis vara att hypotesen inte stämmer- eller att den gör det.

Rycka ut ungdomar från AF- ge dem tid för handledning och bekräftelse (plus små krav) Jobba individuellt

Ha ansvariga för uppsökande verksamhet/matchning mot näringsliv

Öppen coachning för individens behov- vad saknas- vad vill de - vad behöver de?

De sämsta förutsättningarna har man om man saknar fullständiga betyg (och språket)

Mer förebilder. Unga som hjälper unga har stora fördelar, de behöver förebilder som de kan känna igen sig i, för att det inte ska bli för abstrakt och ouppnåeligt.

Tjejer verkar ha svårare att sättas in i olika insatser, de hävdar sig inte lika mycket som killar och förväntas klara mer själva "duktighetsfällan"

Långsiktigt arbete från start. Inte bygga på bidrag för hela verksamheten. Arbetslösa ska hjälpa arbetslösa.

Praktik är en åtgärd som anses framgångsrik eftersom det ger många unga sin första erfarenhet av arbetslivet och att få självförtroende

Men det är viktigast att de gör något som de själva valt- och att de får göra uppgifter som de kan växa av- för att bevisa för sig själv och andra att de kan och är viktiga.

Statistik visar att under senaste 20 åren så har jobben inom offentlig sektor minskat- medan

Diarienummer
2013-3030002

anställningar i företag ökat- och 3 av 4 jobb skapas i små företag. Kan man hitta sätt att hjälpas åt att dra samhället framåt tillsammans?

Kontaktpersoner

Vilka personer kan den som är intresserad av ytterligare information kontakta?

Sandra Tigerlind 0763-445711, sandra.tigerlind@natverketsip.se.